МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
_____ Олександр ГАЛИЧ
«_01_» ___березня___ 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
рівень вищої освіти другий (магістерський)

ПОЛТАВА 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини рівень вищої освіти другий (магістерський)

Мова викладання державна

Розробники:
ШКУРУПІЙ Ольга, професор кафедри економіки та публічного управління, д.е.н., професор;
Ольга ДИВНИЧ, доцент кафедри економіки та публічного управління, к.е.н., доцент;
ЗАГРЕБЕЛЬНА Ірина, доцент кафедри економіки та публічного управління, к.е.н., доцент;
Вячеслав ЗАЯЦЬ, директор компанії «Приватна фірма "КМ"».

Гарант освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

«01» вересня 2026 року _____ Ольга ШКУРУПІЙ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління
Протокол «01» вересня 2026 року № 1

Завідувач кафедри економіки та публічного управління _____ Вікторія МЕДВІДЬ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини»
Протокол «01» вересня 2026 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини» _____ Ольга ДИВНИЧ

© ПДАУ, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП……..... 4
1. ОПИС ПРАКТИК…… 6
1.1. Виробнича практика……. 6
1.2. Переддипломна практика ……... 9
2. ЗМІСТ ПРАКТИК……..... 11
2.1. Виробнича практика …… 11
2.2. Переддипломна практика…… 13
3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК……...…… 13
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК……. 15
5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ ……..... 21
ДОДАТКИ……..…..... 25

ВСТУП

Наскрізна програма практики розробляється згідно освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» та навчального плану підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини.

Метою практики є: формування професійних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на основі поглиблення теоретичних знань, отриманих за результатами вивчення фахових дисциплін.

Завдання практики:

– сформувати професійні знання, уміння та навички, необхідні для прийняття самостійних рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання та їх міжнародних економічних відносин;

– забезпечити застосовування в практичній діяльності фахових знань, їх систематичне та творче оновлювання;

– сформувати уміння та навички ефективно діяти в конкретних умовах міжнародного бізнесу;

– забезпечити опанування інноваційних підходів до підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності на рівні первинних господарюючих суб'єктів і удосконалення регуляторної практики міжнародних економічних відносин на рівні держави;

– сформувати творчий дослідницький підхід до практичної діяльності.

Проходження практики сприяє формуванню:

компетентностей:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність працювати в команді.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.
- СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.
- СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини
- СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.
- СК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

− СК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб’єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

− СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

− СК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон’юнктурних змін.

− СК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

− СК 10. Здатність обґрунтовувати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням пріоритету національних інтересів на основі узагальнення теорії та міжнародної практики.

результатів навчання:

− РН 1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

− РН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

− РН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв’язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб’єктів міжнародних економічних відносин.

− РН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

− РН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

− РН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

− РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

− РН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

− РН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

− РН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

− РН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

− РН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахування національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

− РН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

− РН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

− РН 15. Визначати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням національних інтересів і в рамках державної економічної, зовнішньоекономічної та аграрної політики.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини. 2026 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Виробнича практика				
1	Виробнича практика	1	6	180
Переддипломна практика				
2	Переддипломна практика	3	6	180

1.1. Виробнича практика

Метою виробничої практики є: набуття професійних навиків відповідно до сукупності спеціальних знань, що були отримані у процесі підготовки за переліком компонент освітньо-професійної програми з теорії та емпірики міжнародних

економічних відносин.

Завдання виробничої практики:

– сформувати уміння та навички самостійно приймати обґрунтовані професійні рішення відповідно до господарської практики, здійснюваної суб'єктами міжнародного бізнесу в умовах глобалізації економіки;

– опанувати практику застосування інституціональних засад розвитку міжнародних економічних відносин з урахуванням особливості сучасної геополітики та геоекономіки у їх взаємообумовленості та зв'язку;

– набути практичних навичок з аналізу міжнародної економічної діяльності України, регулятивного забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків і визначення відповідної політики держави;

– сформувати сучасні знання щодо особливості конкурентних відносин у практиці міжнародного бізнесу та набути навички з аналізу чинників та умов, які визначають конкурентну взаємодію суб'єктів;

– опанувати принципи соціальної відповідальності суб'єктів міжнародних економічних відносин і практику їх досягнення;

– з'ясувати ключові напрями довгострокового розвитку міжнародних компаній та описати успішну практику реалізації стратегічних засад; визначити можливості та межі імплементації подібного досвіду в Україні;

– набути навики організації міжнародного співробітництва за галузями діяльності; вивчити їх специфіку в аграрній сфері.

Проходження виробничої практики сприяє формуванню:

компетентностей:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність працювати в команді.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.
- СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.
- СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини
- СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.
- СК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
- СК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

− СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

− СК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

− СК 10. Здатність обґрунтовувати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням пріоритету національних інтересів на основі узагальнення теорії та міжнародної практики.

результатів навчання:

− РН 1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

− РН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

− РН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв’язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб’єктів міжнародних економічних відносин.

− РН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

− РН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

− РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

− РН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

− РН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

− РН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб’єктів міжнародних економічних відносин.

− РН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахування національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

− РН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

− РН 15. Визначати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням національних інтересів і в рамках державної економічної, зовнішньоекономічної та аграрної політики.

1.2. Переддипломна практика

Метою переддипломної практики є формування вмінь застосовувати знання, здобуті в ході загальнонаукової, теоретичної та спеціальної підготовки, для розв'язання конкретних наукових та практичних завдань, що відповідає визначеним освітньо-професійною програмою вимогам досягнення результатів навчання та в цілому визначає готовність здобувачів вищої освіти до самостійної професійної діяльності.

Завданням переддипломної практики є:

– розв'язувати складні задачі або комплексні проблеми, які відносяться до предмету досліджень сфери міжнародних економічних відносин;

– систематизувати, закріпити та поглибити теоретичні і практичні знання за галуззю підготовки, формувати навички їх застосування при розв'язанні конкретних дослідницьких задач;

– виявляти закономірності розвитку сучасних міжнародних зв'язків, розуміти їх сутність та вміти правильно інтерпретувати процеси, що відбуваються у системі міжнародних економічних відносин;

– працювати з фактичним матеріалом (збирати, верифікувати, опрацьовувати, систематизувати та використовувати його при виконанні кваліфікаційної роботи);

– використовувати нормативні документи (аналітичні звіти, офіційні публікації міжнародних організацій тощо);

– розвивати навички самостійної науково-дослідної роботи в процесі здійснення теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень, а також застосувати їх при здійсненні наукового аналізу за темою кваліфікаційної роботи;

– розвивати здатність конкретизувати, узагальнювати матеріал, робити висновки, обґрунтовувати рекомендації, застосовувати їх для вирішення конкретних наукових задач.

Проходження переддипломної практики сприяє формуванню:

компетентностей:

− ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

− ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

− ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

− ЗК 4. Здатність працювати в команді.

− ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

− СК 1 Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

- СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.
- СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини
- СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.
- СК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
- СК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.
- СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.
- СК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.
- СК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.
- СК 10. Здатність обґрунтовувати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням пріоритету національних інтересів на основі узагальнення теорії та міжнародної практики.

результатів навчання:

- РН 1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.
- РН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- РН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- РН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
- РН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- РН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові

матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

− РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

− РН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

− РН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

− РН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

− РН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

− РН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахування національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

− РН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

− РН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

− РН 15. Визначати умови ефективної інтеграції України в систему міжнародного співробітництва в аграрній сфері з урахуванням національних інтересів і в рамках державної економічної, зовнішньоекономічної та аграрної політики.

2. ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Виробнича практика

Тема 1. Організаційно-правова, галузева та зовнішньоекономічна специфіка діяльності підприємства. Галузева приналежність компанії. Основні види діяльності. Специфіка зовнішньоекономічної діяльності. Організаційно-управлінська структура компанії. Організаційна характеристика підприємства, мета його створення, функціональне призначення, місце у складі компанії. Установчі документи суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Структурні підрозділи (відділи) підприємства. Основні функції підрозділів (відділів) підприємства. Основні завдання спеціалістів відповідно до видів роботи, що ними виконуються на підприємстві. Структура та зміст основних документів, які опрацьовують спеціалісти підрозділів (відділів) підприємства (бухгалтерська,

фінансова та інша звітність підприємства).

Тема 2. Економічне середовище міжнародного бізнесу. Розвиток міжнародного бізнесу в умовах сучасного етапу розвитку економіки. Глобальні асиметрії, суперечності та глобальна невизначеність. Їх вплив на діяльність господарюючих суб'єктів за кордоном. Ресурси економічного розвитку в умовах глобалізації. Багатонаціональні компанії в системі глобальної економіки. Мегатренди світового господарства. Регуляторна система глобального економічного розвитку. Інституційні трансформації національних економік під впливом сучасних тенденцій світового розвитку. Україна в системі сучасних глобалізаційних процесів. Національні чинники перетворень міжнародного бізнесу, галузеві зміни міжнародного бізнесу, сучасні проблеми управління міжнародним бізнесом, глобальні фінанси міжнародного бізнесу. Вплив глобалізації / регіоналізації на діяльність первинних господарюючих суб'єктів.

Тема 3. Діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу в контексті сучасного стану геополітики та геоекономіки. Співвідношення економіки і географічного простору, вплив кліматичних і ландшафтних та інших особливостей на форми і закономірності господарської діяльності. Взаємодія політики та економіки у сфері міжнародних відносин, формування системи стратегічних пріоритетів та основ глобального управління. Геополітичні підходи до виявлення зон життєве важливих державних інтересів. Геоекономічні конфлікти як особливий тип конфронтації у світовій політиці. Причини виникнення, форми та масштаби геоекономічних конфліктів в глобальному світі. Український вектор розвитку геополітики. Геоекономічний контекст визначення політики міжнародної конкурентоспроможності держави. Формування підприємством результатів економічної діяльності на основі ефективних засад міжнародної конкурентоспроможності. Оцінка ефективності заходів з управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Формування конкурентної стратегії держави в умовах глобальної економічної невизначеності. Український вектор розвитку геоекономіки. Корпоративна стратегія. Міжнародна діяльність підприємства як складова корпоративної стратегії. Відображення в стратегії міжнародної діяльності підприємства напрямів розвитку експортно-імпортних операцій, спільного підприємництва та прямого інвестування.

Тема 4. Соціальна відповідальність суб'єктів міжнародного бізнесу. Соціальна відповідальність підприємства як невід'ємна складова його бізнес-стратегії. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Політика управління корпоративною соціальною відповідальністю та внутрішній контроль за її реалізацією. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю в Україні. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності. Формування відносин бізнесу із зовнішніми стейкголдерами (організаціями, державними інститутами тощо) на засадах соціальної відповідальності. Екологічна компонента соціальної відповідальності підприємства. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності господарюючих суб'єктів. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.

2.2. Переддипломна практика

Тема 1. Узагальнення теоретичних та методологічних засад дослідження з науково-практичної проблеми за темою кваліфікаційної роботи. Надання теоретичного обґрунтування досліджуваного явища чи процесу у формі остаточного узагальнення із з'ясуванням його сутності, змісту, класифікаційних ознак, еволюції тощо. Систематизація та представлення у формалізованому вигляді результатів порівняльно-критичного аналізу наукових підходів до досліджуваної проблематики. Узагальнення методологічних підходів до аналізу досліджуваного феномену міжнародних економічних відносин; розкриття методів, застосовуваних при здійсненні такого аналізу.

Тема 2. Діагностика об'єкту дослідження. Опрацювання фактичного матеріалу, що відображає такі основні процеси, явища та поведінкові моделі: 1) глобалізація; 2) економізація політики та політизація економіки в рамках дослідження геоекономіки та геополітики; 3) корпоративна стратегія; 4) стратегія міжнародного економічного розвитку; 5) конкурентна стратегія; 6) міжнародна конкурентоспроможність; 7) соціальна відповідальність міжнародних компаній; 8) інтернаціоналізація; 9) міжнародний поділ праці; 10) світовий ринок; 11) платіжний баланс; 12) інтеграція, регіоналізація, міжнародне та транскордонне співробітництво; 13) інституціональна структура регулювання міжнародної економіки; 14) міжнародна економічна діяльність первинних суб'єктів господарювання; 15) місце України в процесах інтернаціоналізації; 16) глобальні економічні політичні та соціальні тренди; 16) глобальні проблеми людства та ін.

Надання у завершеному вигляді результатів фактологічного аналізу. Групування, обробка та оцінка аналізованих даних; виявлення чинників, що впливають на стан і розвиток досліджуваного явища чи процесу. Діагностика об'єкту дослідження через перевірку доступності необхідної для аналізу інформації та визначаються територіально-хронологічних рамок наукового пошуку. З'ясування припущень і обмежень, що визначають масштаб дослідження за часом, простором, вихідними даними.

Тема 3. Результати дослідницької та проєктної роботи. Оцінка розвитку процесу або якісних змін явища, відповідно до об'єкту та предмету дослідження за темою кваліфікаційної роботи; визначення подальших перспектив. Виведення висновків за результатами досліджуваного теоретичного та емпіричного матеріалу. Підготовка проєкту пропозицій, що випливають з досліджень за темою кваліфікаційної роботи та визначення адресності таких рекомендацій. Перевірка відповідності практичної значущості отриманих результатів (за теоретичною та емпіричною частинами дослідження) можливостями їх прикладного використання. Зазначення сфери застосування та оцінка ефективності. Формулювання конкретних науково обґрунтованих пропозицій і надання опису проектів інноваційного характеру, що виконувались у рамках наукових досліджень кафедри.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

3.1. Практика здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні

економічні відносини здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету. Згідно з цим, практика студентів проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програми практики Освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини».

3.2. Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності (виробники та експортери продукції), підприємства та організації, які мають зовнішніх партнерів та здійснюють інші види зовнішньоекономічної діяльності (інвестиції, науково-технічна співпраця, виробнича кооперація, посередницька та сервісна діяльність) або беруть участь у міжнародних проєктах, установи державного управління та місцевого самоврядування (їх підрозділи, відповідальні за міжнародне співробітництво), торговельно-економічні місії, представництва іноземних компаній, торгово-промислові палати, аналітичні центри та неурядові організації, громадські формування (за міжнародною спрямованістю їх діяльності), структурні підрозділи Університету (діяльність яких пов'язана з організацією міжнародних зв'язків, інтернаціоналізацією освітнього процесу, реалізацією грантових ініціатив тощо), а також бази за межами України.

3.3. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої, переддипломної практик студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

– наявність структурних підрозділів чи фахівців, напрям діяльності яких відповідає спеціальностям, за якими здійснюється підготовка студентів в Університеті;

– здатність забезпечити виконання програми практики;

– забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів. Обов'язки керівника від бази практики можуть покладатися на фахівців, які мають вищу освіту за напрямом економіки, менеджменту, міжнародних відносин, публічного управління, фінансів чи інших суміжних напрямів фахової підготовки. Такі фахівці повинні мати досвід практичної діяльності не менше трьох років у відповідній сфері;

– забезпечення належних та безпечних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, цивільного захисту та дій в надзвичайних ситуаціях відповідно до законодавства;

– можливість забезпечити умови для проходження практики здобувачами вищої освіти з особливими освітніми потребами (за обставин, що цього вимагають).

– надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);

– перспектива наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

Бази практики для проходження переддипломної практики визначаються з урахуванням змісту та особливостей проведення наукового дослідження, підготовки кваліфікаційної роботи.

На час проходження практики за рішенням керівника підприємства (установи, організації тощо) студенти можуть бути прийняті на штатні посади (за наявності відповідних вакансій), які відповідають вимогам програми практики.

3.3. Для проведення практики кафедра формує перелік підприємств (організацій, установ тощо), які відповідають вимогам до баз практик, погоджує з гарантом освітньої програми та подає у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників. До переліку мають бути включені бази практики, що відповідають вимогам інклюзивного навчання та забезпечують доступність практичної підготовки. Студент має право запропонувати базу практики за умови її відповідності встановленим вимогам.

Укладання договорів про проведення практики студентів з підприємствами (організаціями, установами тощо) здійснюється за сприяння кафедри, не пізніше як за місяць до початку практики. Договори, укладені з базами практики, є юридичною підставою для проходження практики студентами. Строк дії договорів погоджується договірними сторонами.

Кафедра проводить розподіл студентів за базами практики не пізніше як за місяць до початку практики.

Зміна бази практики з поважних причин (зокрема, через неможливість виконання програми практики, порушення базою практики умов договору, виникнення загрози життю чи здоров'ю) може здійснюватися за ініціативою кафедри або за мотивованою заявою студента на ім'я завідувача кафедри.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Передумовами організаційного забезпечення практик для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини, є:

4.1. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практик, є:

– розробка Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету;
– розробка наскрізних і робочих програм практик;
– визначення переліку потенційних баз практики;
– укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
– розподіл студентів за базами практики;
– призначення керівників практики;
– підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів;
– складання індивідуальних завдань на практику;
– проведення настановчих зборів студентам;
– підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
– інші заходи.

4.2. Загальне керівництво організацією практичної підготовки здійснює

ректор Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів та випускників, в навчально-науковому інституті економіки, управління, права та інформаційних технологій (ННІ ЕУПІТ) – директор, на кафедрі економіки та публічного управління – завідувач кафедри.

4.3. Функції організаторів, керівників та учасників практики.

4.3.1. Керівник виробничої практики відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників: бере участь у розробленні та актуалізації Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету; координує роботу кафедр та факультетів, навчально-наукових інститутів щодо організації проведення практики студентів; проводить моніторинг наявності наскрізних та робочих програм практик; узагальнює інформацію щодо підприємств (організацій, установ тощо), рекомендованих кафедрами для проведення практик; затверджує проведений кафедрами розподіл студентів за базами практики та керівниками; здійснює реєстрацію та облік договорів про проведення практики студентів; забезпечує кафедри бланками документів; контролює своєчасність підготовки наказів про проведення практики студентів; розробляє та вдосконалює документи щодо організації проведення практики студентів; узагальнює та аналізує результати проведення практики студентів та розробляє заходи щодо вдосконалення організації практики; готує звіти та аналітичні довідки з питань практики; звітує на вченій раді Університету про результати проведення практики студентів; виконує інші функції, визначені законодавством і внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.2. Директор ННІ ЕУПІТ: готує накази про проведення практики студентів; видає розпорядження про проведення навчальної практики студентів на базі Університету; видає розпорядження про допуск студентів заочної форми здобуття освіти, які мають досвід роботи, стажувалися або працюють за обраним фахом, до складання семестрового контролю з виробничої практики; здійснює контроль за організацією та проведенням практик; здійснює розгляд результатів проведення практик студентів на вченій раді навчально-наукового інституту.

4.3.3. Завідувач кафедри: призначає відповідальну особу за організацію практики зі спеціальності та оформлення підсумкового звіту за її результатами (координатора практики зі спеціальності); забезпечує укладання договорів про проведення практики студентів із базами практик та їх подання у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників; організовує формування, розгляд кафедрою і погодження гарантом освітньої програми переліку підприємств (установ, організацій тощо), рекомендованих для проведення практик (потенційних баз практик), та контролює ознайомлення з ним студентів; організовує та контролює розподіл студентів за базами практики; призначає керівників практики від кафедри; здійснює контроль проведення зі студентами інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності; організовує та контролює розміщення в відкритому доступі на офіційному веб-сайті Університету програми практики, надання її Базі практики за письмовим запитом та надсилання базі практики списку студентів, направлених на практику; інформує керівництво Університету про

нещасні випадки, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики; організовує роботу комісії із захисту звітів з практики, до складу якої, як правило, включається координатор практики зі спеціальності та, за можливості, стейкхолдери; організовує конференції, круглі столи та інші заходи за підсумками проходження практик студентами; здійснює розгляд на засіданнях кафедри питань проведення практики та підведення її підсумків; здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.4. Гарант освітньої програми: формує робочу групу з розробки наскрізної програми практики та здійснює керівництво нею; проводить моніторинг пропозицій роботодавців щодо організації проведення та змісту практики; ініціює перегляд та оновлення наскрізних та робочих програм практик з урахуванням пропозицій стейкхолдерів; оцінює відповідність потенційних баз практики встановленим вимогам та погоджує їх перелік; сприяє укладанню договорів про проведення практики студентів із базами практик; проводить моніторинг відповідності змісту та результатів практики освітній програмі; проводить моніторинг відповідності досвіду роботи спеціальності у студентів заочної форми здобуття освіти, які претендують на допуск до складання семестрового контролю з виробничої практики без її проходження відповідно до п. 4.7.2 цієї наскрізної програми, та надає висновки у навчально-наукові інститути; здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.5. Координатор практики зі спеціальності: формує перелік потенційних баз практик (з урахуванням пропозицій кафедри і студентів); забезпечує своєчасне ознайомлення студентів із погодженим переліком потенційних баз практики; проводить до початку виробничої / переддипломної практики настановчі збори студентам з питань їх проходження та звітування за результатами; надає студентам необхідні організаційні документи (бланки щоденників, договорів тощо) щодо проходження практики; подає звіти про проведення практик студентів у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників; здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.6. Керівник виробничої та переддипломної практики від кафедри: розробляє методичне забезпечення практики студентів; проводить студентам інструктаж з безпеки життєдіяльності та, за потреби, інструктаж з охорони праці; забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою; розробляє та видає індивідуальні завдання студентам (за наявності); здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження; перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження студентами; подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників; здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.7. Керівник виробничої / переддипломної практики від бази практики: розробляє методичне забезпечення практики студентів; приймає участь в

організації проходження студентами практики відповідно до її програми; ознайомлює студентів з програмою практики та графіком її проходження, шкалою та критеріями оцінювання; розробляє та видає індивідуальні завдання студентам; проводить студентам інструктаж з охорони праці; підтримує зв'язок з керівниками практики від бази практики та здійснює контроль за виконанням програми практики, дотриманням графіка її проходження (в тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку); проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення студентами зібраного матеріалу; перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами; подає на кафедру звіт керівника виробничої / переддипломної практики; здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

4.3.8. Керівник практики від бази практики:

– здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;

– проводить або забезпечує проведення інструктажів з охорони праці, знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;

– повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентами трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій в надзвичайних ситуаціях, а також про нещасні випадки у разі їх настання, про зміни умов проходження практики, неможливість забезпечити виконання програми практики, індивідуального завдання, тощо.;

– контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;

– після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

4.3.9. Функції (обов'язки) студентів, які проходять виробничу / переддипломну практики:

– з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;

– пройти інструктажі з техніки безпеки та охорони праці;

– отримати документи для проходження практики;

– ознайомитися з робочою програмою практики;

– отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;

– своєчасно прибути на базу практики;

– дотримуватися на підприємстві (в установі, організації тощо) трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій в надзвичайних ситуаціях. У випадку травм чи небезпечних ситуацій негайно повідомляти керівників практики;

– виконувати завдання, передбачені програмою практики;

– підготувати звітну документацію з практики;

– своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

4.4. Основними організаційно-методичними документами, що регламентують діяльність студентів і керівників практики, є наскрізна програма

практики та робоча програма практики.

4.5. Заходи, пов’язані з організацією виробничої / переддипломної практики студентів, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики студентів. Він подається на підпис ректору не пізніше ніж за місяць до початку практики. Відповідальний за його підготовку директор навчально-наукового інституту.

Наказом ректора про проведення виробничої / переддипломної практики студентів визначається:

– місце та період проведення практики;
– список студентів;
– керівники практики від кафедри, відповідно до навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри;
– координатор практики зі спеціальності;
– дата проведення семестрового контролю з практики та терміни звітування за її результатами;
– посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням в навчально-науковому інституті.

4.6. Особливості організації проведення практик:

4.6.1. Виробнича / переддипломна практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно з програмою практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, закріплених за одним керівником, визначається з урахуванням специфіки практики, можливості забезпечення належного керівництва та вимог безпеки, і не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (в установі, організації тощо), поширюється законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). У разі наявності вакантних місць та відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути прийняті на штатні посади

4.6.2. Студенти заочної форми здобуття освіти, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом, допускаються розпорядженням директора навчально-наукового інституту до складання семестрового контролю з виробничої практики без її проходження на підставі поданих підтверджуючих документів та висновків гаранта. Документами, які підтверджують відповідність займаної посади обраному фаху та наявність у студента відповідного практичного досвіду, є довідка з місця роботи чи стажування, засвідчена керівником підприємства (установи, організації тощо), або копія трудової книжки. Семестровий контроль з виробничої практики для таких студентів проводиться з метою встановлення рівня досягнення результатів

навчання, здобутих у професійній діяльності.

Студентам заочної форми здобуття освіти, які не працюють за фахом і не мають досвіду роботи за фахом, проводиться виробнича практика у міжсесійний період згідно з наказом ректора Університету. Проходження такими студентами виробничої практики може здійснюватися за місцем роботи (без відриву від виробництва) за умови його відповідності вимогам програм практики та укладення договору про проведення практики студентів.

4.6.3. Проходження переддипломної практики здійснюється на базі підприємств (установ, організацій тощо) або структурних підрозділів Університету з урахуванням змісту й особливостей проведення наукового дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи.

4.6.4. Організація та проведення практик з використанням технологій дистанційного навчання регулюються Положенням про дистанційне навчання у Полтавському державному аграрному університеті. Застосування такого формату допускається за наявності об’єктивних обставин та за умови можливості забезпечити виконання програми практики і досягнення запланованих результатів навчання. До об’єктивних обставин, зокрема, належать:

– стан здоров’я студента;

– запровадження в регіоні розташування бази практики надзвичайної ситуації природного або техногенного характеру;

– запровадження в регіоні розташування бази практики чи на її території карантинних обмежень, що унеможливлюють присутність студента для проходження практики;

– наявність обмежень в діяльності бази практики чи у зв'язку з виконанням студентами професійних (службових) обов'язків за місцем основної роботи/служби, обумовлених запровадженням надзвичайного або воєнного стану;

– проживання (перебування) студента за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження тощо;

– організація освітнього процесу в Університеті із застосуванням технологій дистанційного навчання.

Для організації проходження практики з використанням технологій дистанційного навчання договір про проведення практики студентів укладається з базами практики, які мають відповідні умови та надають доступ до необхідної для виконання програми практики інформації. Закріплення здобувача вищої освіти за такими базами практик здійснюється за можливості виконання програм практик з використанням технологій дистанційного навчання та за погодження директора навчально-наукового інституту та першого проректора університету.

Здобувачі вищої освіти можуть проходити практику як з синхронною, так і асинхронною взаємодією з керівниками практики, як від кафедри, так і від бази практики із використанням технологій дистанційного навчання.

Захист звітів, за потреби, проводиться дистанційно із використанням технологій, що забезпечують аудіо- та відео-зв’язок віддалених користувачів, з дотриманням вимог Положення про дистанційне навчання у Полтавському

державному аграрному університеті.

4.6.5. Перенесення періоду проведення практики студенту проводиться за наявності обставин, які унеможливлюють проходження практики у визначений графіком освітнього процесу період. Перенесення періоду практики здійснюється за погодження директора навчально-наукового інституту та відображається у наказі ректора Університету.

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

5.1. Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання (за наявності). Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інші.

5.2. Звіт з виробничої / переддипломної практики – це підсумковий документ, що складається студентом за результатами проходження практики, який містить систематизовані відомості про діяльність бази практики, відображає результати виконання програми практики та індивідуального завдання. Вимоги до структури та обсягу звіту з практики, його оформлення наводяться в робочій програмі практики. Підготовка звіту здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності. За потреби текст звіту з практики перевіряється на наявність текстових запозичень відповідно до Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

Звіт з практики складається студентом індивідуально. У разі направлення на одну базу кількох студентів, керівник практики від кафедри диференціює їхні індивідуальні завдання для забезпечення самостійності виконання роботи та підготовки звіту.

Звіт з практики подається на кафедру для реєстрації, а також перевірки й оцінювання керівником практики від кафедри не пізніше ніж за два робочі дні до його захисту. У разі недотримання термінів здачі звіту на кафедру без поважних причин студент не допускається до його захисту. Дата захисту звітів з практики та склад комісії визначаються наказом ректора Університету.

5.3. Звіт з виробничої / переддипломної практики захищається студентом перед комісією, яка призначена наказом ректора Університету. За підсумками захисту звітів з практики складається протокол засідання комісії.

5.4. Критерії та шкала оцінювання видів робіт під час практики визначаються науково-педагогічними / педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики, розділ «Підбиття підсумків практики і оцінювання її результатів».

5.5. За підсумками практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік з виробничої / переддипломної практики студентів

денної форми здобуття освіти виставляється після її закінчення протягом двох тижнів теоретичного навчання чи екзаменаційної сесії головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики, внесені до листа оцінювання результатів проходження практики (додаток Б). Керівник практики від кафедри нараховує бали на підставі: оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики; оцінки підготовки інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики. Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

5.6. Семестровий контроль з виробничої / переддипломної практики студентів заочної форми здобуття освіти проводиться під час навчально-екзаменаційної (екзаменаційної) сесії. Диференційований залік з виробничої / переддипломної практики виставляється головою комісії із захисту звітів з практики.

Нарахування балів з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти здійснюється:

– комісією за результатами співбесіди зі студентом, який має досвід роботи, стажувався або працює за фахом;

– керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики студенту, який не працює за фахом і не має досвіду роботи за фахом, на підставі оцінки результатів проходження практики, якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики, презентації результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Диференційований залік з переддипломної практики студентів заочної форми здобуття освіти виставляється за результатами виконання студентом програми практики та захисту звіту з практики. Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

5.7. Результати семестрового контролю з виробничої / переддипломної практики вносяться відповідно керівником практики від кафедри та головою комісії із захисту звітів з практики у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача вищої освіти, а також методистом директорату ННІ ЕУПІТ – в навчальну картку здобувача вищої освіти.

Відомість обліку успішності з практики студентів подається в директорат ННІ ЕУПІТ у день проведення семестрового контролю чи на наступний робочий день. Відповідальність за достовірність інформації, правильність та своєчасність заповнення відомості обліку успішності несе керівник практики від кафедри чи голова комісії із захисту звітів з виробничої / переддипломної практики.

Оцінки, отримані студентами за результатами семестрового контролю з практик, враховуються під час визначення рейтингового балу студента для призначення стипендії. У разі, якщо практика згідно з графіком освітнього процесу проводиться після екзаменаційної сесії, оцінка за неї враховується під час призначення стипендії за підсумками наступного семестру.

5.8. Студент має право оскаржити результати контрольних заходів за підсумками виконання програми практики. Порядок оскарження результатів оцінювання студентів здійснюється відповідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

5.9. Зміна періоду проходження та дати складання семестрового контролю з практики (дострокове проходження та складання або перенесення їх строків) можлива за наявності документально підтверджених поважних обставин, які унеможливлюють складання у строки, визначені наказом ректора (розпорядженням директора навчально-наукового інституту), та за можливості його здійснення згідно з графіком освітнього процесу.

Зміна періоду проходження та дати складання семестрового контролю з виробничої / переддипломної практики здійснюється відповідним наказом ректора Університету на підставі мотивованої заяви студента та підтвердних документів. Заява та підтвердні документи подаються не пізніше ніж за три робочі дні до бажаної дати початку періоду практики або проведення семестрового контролю, чи не пізніше ніж через тиждень після закінчення терміну дії обставин, що унеможливлювали їх проходження чи складання.

5.10. Підсумкова академічна заборгованість з практики виникає, якщо студент не був допущений до семестрового контролю (у зв’язку із недотриманням термінів проходження чи подання на кафедру звітної документації з практики без поважної причини чи інших причин) чи не виконав програму практики та отримав оцінку «FX», «F» за результатами семестрового контролю.

Ліквідація підсумкової академічної заборгованості з практики студентами, які не були допущені до семестрового контролю чи за його результатами отримали оцінку «FX», здійснюється шляхом повторного складання семестрового контролю в терміни, визначені директором навчально-наукового інституту відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

Студент, який не приступив до виконання програми практики на базі практики без поважної причини чи за результатами семестрового контролю отримав оцінку «незадовільно» / «не зараховано», «F», має право повторного проходження практики за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб відповідно до Положення про надання додаткових освітніх платних послуг з повторного опанування освітніх компонентів. Студент, який відмовився від повторного проходження практики або не виконав програму практики під час її повторного проходження, відраховується з Університету як такий, що не виконав навчальний план.

5.11. Студенту, який не приступив до виконання програми практики на базі практики та не з’явився на семестровий контроль з поважної причини, за погодження директора навчально-наукового інституту може бути надана можливість проходження практики в додатковий період, визначений наказом ректора Університету.

5.12. За підсумками виробничої / переддипломної практики керівник практики від кафедри готує і подає звіт на кафедру.

5.14. Координатор практики зі спеціальності узагальнює результати проведення практики, на підставі звітів керівників практики від кафедри та протоколів засідання комісії із захисту звітів з практики, та подає звіт у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників.

5.15. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри економіки та публічного управління, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки на вчених радах ННІ ЕУПІТ та Університету.

5.16. Звітна документація з практики зберігається в структурних підрозділах Університету згідно номенклатури справ.

.

ДОДАТКИ

Додаток А

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій
Кафедра економіки та публічного управління

ЗВІТ

з _____практики
(виробничої, переддипломної)

_____
(назва практики) [1]

студента освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини
_____курсу __ групи другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної/заочної форми здобуття освіти

_____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

База практики:
_____
(найменування підприємства, установи, організації тощо)
_____
(район, область)
Керівник практики від бази практики:
_____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)
Керівник практики від кафедри:
_____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Захист звіту відбувся _____
(дата)
Оцінка: за 4-бальною шкалою _____

за 100-бальною шкалою, оцінка ЄКТС _____

Члени комісії: _____
(прізвища та ініціали)

Полтава 20__

[1] У випадку, коли назва практики співпадає з її видом, зазначається лише вид практики

Додаток Б

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ
результатів проходження
_____ практики
(виробничої, переддипломної)

студента освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини
____курсу____групи другого (магістерського) рівня вищої освіти
_____ форми здобуття освіти

_____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Період практики: з «____» _____ 20__ р. по «___» _____20 __ р.

Види робіт, що підлягають оцінюванню[2]		Максимальна кількість балів	Результат оцінювання	Підпис
Результати проходження практики студентом, оцінка яких надана у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики				
Якість оформлення і змістовність наповнення щоденника та звіту з практики				
Виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики				
Загальна кількість балів, нарахована керівником практики від кафедри (до захисту) [3]				
Презентація студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії				
Підсумкова оцінка:	**кількість балів за 100-бальною шкалою**			
	за 4-бальною шкалоюоцінка ЄКТС			

[2] Критерії оцінювання видів робіт та максимальна кількість балів за кожним з них визначаються у робочій програмі практики, розділ «Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів»;
[3] Рекомендованою є максимальна кількість балів 59.